



Warszawa, 29 lipca 2026 r.

Stanowisko Związku Pracodawców EKO-PAK wobec zapowiedzi włączenia jednorazowych opakowań szklanych do systemu kaucyjnego

Ministerstwo Klimatu i Środowiska w mediach komunikuje, że przez ten resort podjęta została nieodwołalna decyzja, o włączeniu jednorazowych opakowań szklanych do systemu kaucyjnego i podkreśla, że jedynie do ustalenia jest kwestia kiedy to nastąpi. Nauczeni doświadczeniem, obok teoretycznej i mało prawdopodobnej możliwości racjonalnego podejścia MKiS do zaplanowania i wdrożenia tych obowiązków, spodziewamy się raczej postępowania pośpiesznego, obliczonego na populistyczne efekty, tak jak miało to miejsce przy przygotowaniu i wdrożeniu systemu kaucyjnego, oraz jak ma to ciągle miejsce w przypadku prac nad projektem UC100.

Dlatego postulujemy uzasadnione i racjonalne odłożenie decyzji o włączeniu jednorazowych opakowań szklanych do systemu kaucyjnego na rok 2028, i w związku z tym zwracamy uprzejmie uwagę na następujące istotne kwestie, które ten postulat uzasadniają oraz takie, które powinny być gruntownie rozważone przy podejmowaniu decyzji czy w ogóle takie rozwiązanie powinno być wprowadzone:

1. **system kaucyjny jest na etapie rozwoju, tak logistycznie, jak operacyjnie, i ten proces potrwa jeszcze około dwóch lat.** Aktualnie dostarczane są zamówione wcześniej urządzenia, dokonywana jest dalsza integracja systemowa, trwają prace nad stworzeniem organizacji parasolowej. Obecnie trudno stwierdzić, że działalność będzie prowadzić 7 operatorów systemu kaucyjnego, albo ile jednostek wejdzie w ten system.
2. **Przed podjęciem decyzji o rozszerzeniu systemu kaucyjnego o kolejne frakcje materiałowe konieczne jest przeprowadzenie rzetelnej oceny funkcjonowania obecnego modelu** pod względem jego efektywności operacyjnej i kosztowej. Ocena ta powinna opierać się na rzeczywistych danych oraz stanowić podstawę **zmian legislacyjnych zwiększających efektywność i ograniczających koszty systemu.** Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że wdrożony w Polsce model oparty na wielu operatorach należy do **najdroższych systemów kaucyjnych w Europie**, a konkurencja pomiędzy operatorami, zamiast obniżać koszty, prowadzi do ich wzrostu, utrudnia osiąganie efektów skali i optymalizację procesów. Dlatego przed dalszym rozszerzaniem systemu należy w pierwszej kolejności usprawnić jego funkcjonowanie.
3. **Podkreślamy, że włączenie nowej frakcji materiałowej to nie jest „tylko rozszerzenie” już istniejących rozwiązań, ale całkowita zmiana logistyki i potężna komplikacja strony operacyjnej oraz bardzo wysokie towarzyszące temu koszty.** Wymagać to będzie bowiem m.in. całkiem nowych maszyn do przyjmowania opakowań, bo aktualnie zainstalowane i ciągle instalowane RVM (koszt ok. 1,5 miliarda złotych w skali całego kraju!) nie są zaprojektowane do zbierania opakowań ze szkła. Prosta konsekwencją zapowiadanej zmiany jest zdublowanie kosztów w urządzenia obsługujące system oraz znaczne komplikacje i koszty logistyczne.
4. **Nagła i całkowita zmiana, tak operacyjna jak i logistyczna, z dużym prawdopodobieństwem zahamuje przystępowanie mniejszych jednostek handlu do systemu kaucyjnego, co będzie miało negatywny**



wpływ tak na uzyskiwane wolumeny i poziomy zbiórki, jak i na ew. poprawę społecznego dostępu do tego systemu, jako niewystarczająco dostępnego i niewygodnego. Punkt przyjęcia opakowania kaucyjnego nie zbliży się do konsumenta, który utwierdzi się tylko, że mimo szumnych zmian to system coraz bardziej niewygodny i z nieustannie trudną dostępnością.

5. **Handlowe organizacje branżowe od lat zwracają uwagę, że system kaucyjny w najwyższym stopniu komplikuje działalność sklepów, szczególnie mniejszych, i generuje dodatkowe koszty, nie wzięte pod uwagę przez przygotowującego system kaucyjny. Zwracamy mocno uwagę, że poza względami logistycznymi i operacyjnymi, przy włączeniu jednorazowych opakowań szklanych pojawią się fundamentalnie istotne problemy natury sanitarnej i epidemiologicznej oraz ryzyka BHP znacznie trudniejsze niż w aktualnie działającym systemie kaucyjnym. Trzeba podkreślić, że już obecnie funkcjonujące zasady zbiórki opakowań kaucyjnych w placówkach handlowych są kwestionowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Sanepid), co prowadzi do nakładania kar na personel i prowadzących sklepy realizujących ustawowe obowiązki zbiórki.**
6. **Ewentualne zmiany powinny uwzględniać rozporządzenie PPWR, które m.in. promuje opakowania wielokrotnego użytku. Stosowne i najważniejsze akty delegowane pojawią się do roku 2029. W tym kontekście, szybsze włączenie opakowań szklanych jednorazowych do systemu kaucyjnego, a później kolejne korekty ustawy budzą poważne obawy przedsiębiorców co do stabilności prawa.**
7. **Prawo powinno być jasne, przewidywalne i umożliwiać przewidzenie skutków działań (legal certainty).** Europejski Trybunał Sprawiedliwości wielokrotnie podkreślał, że obywatel i przedsiębiorca powinni mieć możliwość racjonalnego planowania swoich działań w oparciu o obowiązujące przepisy, bez obawy o nagłe i nieprzewidywalne zmiany regulacyjne.
8. **Prawo nie powinno być nadregulacją,** a znamiona nadregulacji nosi wiele przepisów dotyczących systemu kaucyjnego. Mocno to podkreślamy. Mamy uzasadnione obawy, że pośpieszna i pochopna zmiana przepisów przyniesie kolejne nadregulacje w systemie kaucyjnym.
9. **Używany jest często argument, że wpierw ma być wprowadzona dobra ustawa o Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta, a później system kaucyjny.** Mimo to system kaucyjny został wprowadzony najpierw, a teraz pojawia się pomysł fundamentalnej jego zmiany: komplikacji i podwojenia kosztów. Zdecydowanie stoimy na stanowisku, że zakres systemu kaucyjnego nie powinien być zmieniany przed przyjęciem ustawy wprowadzającej efektywną i zgodną z prawem ROP, i która to ustawa musi odpowiadać warunkom wynikającym z rozporządzenia PPWR.